STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

VILNIAUS KOLEGIJOS
VERTIMO KRYPTIES
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. **Doc. dr. Jurgita Mikelionienė** *(ekspertų grupės vadovė), akademinės bendruomenės atstovė;*
2. **Doc. dr. Lina Miltenienė** *(ekspertų grupės narė), akademinės bendruomenės atstovė;*
3. **Ramunė Leonavičienė** *(ekspertų grupės narė), socialinių partnerių atstovė;*
4. **Evelina Žukauskaitė** *(ekspertų grupės narė), studentų atstovė.*

Vertinimo koordinatorė -

Dr. Ona Šakalienė

Išvados parengtos lietuvių kalba

© Studijų kokybės vertinimo centras

Vilnius

2021

Studijų krypties duomenys*

Studijų programos pavadinimas programos	**Lietuvių gestų kalbos vertimas**
Valstybinis kodas	6531NX007
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji pakopa
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė, 3 metai
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Humanitarinių mokslų profesinis bakalauras
Studijų programos vykdymo kalba	Lietuvių
Reikalavimai stojantiesiems	Vidurinis išsilavinimas
Studijų programos įregistravimo data	2017 m. birželio mėn.

** Jeigu studijų kryptyje yra jungtinių, dviejų krypčių ar tarpkryptinių studijų programų, prašoma tai atitinkamai pažymėti.*

TURINYS

I. ĮŽANGA 3

1.1. VERTINIMO PROCESAS 4

1.2. EKSPERTŲ GRUPĖ 4

1.3. BENDRIEJI PASTEBĖJIMAI 5

1.4. STUDIJŲ KRYPTIES PROFILIS,VIETA IR REIKŠMĖ AUKŠTOJOJE MOKYKLOJE 5

II. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS 6

III. STUDIJŲ KRYPTIES VERTINIMAS 7

3.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS 7

3.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS 13

3.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA 15

3.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS 18

3.5. DĖSTYTOJAI 22

3.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI 24

3.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS 26

IV. IŠSKIRTINĖS KOKYBĖS PAVYZDŽIAI 29

V. REKOMENDACIJOS 30

VI. SANTRAUKA 31

I. ĮŽANGA

1.1. VERTINIMO PROCESAS

Studijų krypčių išorinis vertinimas ir akreditavimas atliekami Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – Centras) vadovaujantis 2019 m. liepos 17 d. patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-835 „Dėl Studijų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašo, vertinamųjų sričių ir rodiklių patvirtinimo“ (nauja redakcija patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. V-1535) (toliau – Aprašas).

Išorinis studijų vertinimas padeda aukštosioms mokykloms efektyviau vykdyti kokybės procesus bei tobulinti studijas, o vertinimo rezultatas leidžia informuoti visuomenę apie studijų kokybę.

Vertinimo procesas susideda iš keturių pagrindinių etapų: 1) aukštosios mokyklos (toliau – AM) atliekamos savianalizės ir savianalizės suvestinės ataskaitos parengimo; 2) ekspertų grupės vizito į aukštąją mokyklą; 3) ekspertų grupės vertinimo išvadų parengimo; 4) paskesnės veiklos ir stebėsenos.

Atsižvelgiant į studijų krypties vertinimo išvadas bei Studijų vertinimo komisijos siūlymą, SKVC priima sprendimą dėl studijų krypties ir pakopos akreditavimo vertinamoje AM.

Studijų kryptis gali būti akredituojama**:**

- **7 metų terminui**, jei visos vertinamosios sritys yra įvertintos ne mažiau kaip 3 balais pagal numatytas vertinimo sritis;
- **3 metų terminui**, jei bent viena vertinamoji sritis yra įvertinta „patenkinamai“ – 2 balais pagal numatytas vertinimo sritis. Toks sprendimas akredituoti negali būti priimamas du kartus iš eilės;
- **neakredituojama**, jei bent viena vertinamoji sritis buvo įvertinta „nepatenkinamai“ – 1 balu pagal numatytas vertinimo sritis arba antrą kartą iš eilės bent viena vertinamoji sritis yra įvertinta „patenkinamai“ – 2 balais, arba kai nustatoma, kad magistrantūros krypties studijos neatitinka Aprašo VI skyriuje nurodyto Universiteto vykdomos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ar meno veiklos lygio mokslo (meno) kryptyje slenkstinio studijų krypties vertinimo rodiklio.

1.2. EKSPERTŲ GRUPĖ

Ekspertų grupė buvo sudaryta, remiantis Ekspertų atrankos aprašu, patvirtintu SKVC direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149. Nuotolinis vizitas į Vilniaus kolegiją įvyko 2021 m. lapkričio 16 d.

Doc. dr. Jurgita Mikelionienė, *Kauno technologijos universiteto docentė (Lietuva);*

Doc. dr. Lina Miltenienė, *Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademijos, Vilniaus universiteto Šiaulių akademijos docentė (Lietuva);*

Ramunė Leonavičienė, *Lietuvių gestų kalbos vertimo centro direktorė (Lietuva);*

Evelina Žukauskaitė, *Klaipėdos universiteto Socialinių ir humanitarinių mokslų fakulteto antrosios pakopos pirmo kurso studentė (Lietuva).*

1.3. BENDRIEJI PASTEBĖJIMAI

Vertinimui AM pateikti dokumentai atitinka SKVC rekomendacijas. Kartu su savianalizės suvestine ir priedais prieš vizitą, vizito metu ir (arba) po vizito buvo pateikti šie papildomi dokumentai:

Nr.	Dokumento pavadinimas
1.	2020–2021 m. informacija papildytas 2 priedas *Vertimo studijų krypties absolventų baigiamųjų darbų sąrašas*
2.	Patikslintas 3 priedas *Dėstytojų sąrašas*
3.	Pateiktas įskaitomas 1 priedas *Programos sandara*
4.	Pateikti Programos dalykų aprašai

1.4. STUDIJŲ KRYPTIES PROFILIS,VIETA IR REIKŠMĖ AUKŠTOJOJE MOKYKLOJE

Vertinama vertimo krypties koleginė bakalauro studijų programa (toliau – Programa) *Lietuvių gestų kalbos vertimas*, kuri vykdoma Vilniaus kolegijos (toliau – Kolegija) Pedagogikos fakultete. Programą vykdo Socialinės gerovės katedros dėstytojai padedami kolegų iš Edukologijos katedros ir kitų akademinių padalinių. Vertinama programa yra vienintelė humanitarinių mokslų srities Programa Kolegijoje, įregistruota 2017 m. birželio mėn., tačiau realiai jos pradžia laikytina 2002 m., kai buvo pradėta vykdyti *Gestų kalbos* programa, vėliau (2012 m.) pervadinta į *Lietuvių gestų kalbos* programą. Minėtos programos buvo vykdomos filologijos studijų kryptyje. Todėl Programos vykdymo patirtis Kolegijoje yra pakankama ir Programa dėl savo unikalumo yra svarbi ir, nepaisant mažo stojančiųjų ir absolventų skaičiaus, administracijos vertinama teigiamai jau vien dėl savo išskirtinumo ir svarbios socialinės misijos.

II. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Pirmos pakopos Vertimo krypties studijos (Lietuvių gestų kalbos vertimas) ***Vilniaus kolegijoje*** vertinamos **teigiamai**.

Studijų krypties ir pirmosios pakopos įvertinimas pagal vertinamąsias sritis.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais
1.	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2.	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3.	Studentų priėmimas ir parama	4
4.	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	3
5.	Dėstytojai	3
6.	Studijų materialieji ištekliai	3
7.	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	22

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos);
2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti);
3-Gerai (sritis plėtojama sistemiškai, be esminių trūkumų);
4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų);
5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje).

III. STUDIJŲ KRYPTIES VERTINIMAS

3.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

Studijų krypties ir pakopos programos tikslai, rezultatai ir turinys vertinami analizuojant šiuos rodiklius:

- *Krypties ir pakopos studijų programų tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Vilniaus kolegijoje vykdoma *Lietuvių gestų kalbos vertimo* programa vienintelė Lietuvoje rengia profesionalius lietuvių gestų kalbos vertėjus, kurie padeda kurčiųjų kalbinei bendruomenei įsilieti į visavertį visuomeninį gyvenimą, išvengti socialinės ir kultūrinės atskirties. Tokių vertėjų poreikis yra akcentuojamas ne tik Lietuvos dokumentuose, pavyzdžiui, „Lietuvos gestų kalbos ateities vizija ir vystymo gairės per ateinančius 10 metų“ (2016), bet ir tarptautiniuose, pavyzdžiui, Europos Parlamento rezoliucijoje (2016) dėl gestų kalbos ir gestų kalbos vertėjų, skelbiančioje apie būtinybę juos ruošti aukštosiose mokyklose. Darbo rinkos analizė rodo, kad gestų kalbos vertėjų paslaugų skaičius pastaraisiais metais nuolat auga, todėl beveik visose lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas teikiančiose Lietuvos institucijose daugumą darbuotojų sudaro Vilniaus kolegijos *Lietuvių gestų kalbos vertimo* (iki 2017 m. *Lietuvių gestų kalbos*) programos absolventai. Kolegija rengdama gestų kalbos vertėjus ir įgyvendindama studijų programą *Lietuvių gestų kalbos vertimas* reikšmingai prisideda prie kurčiųjų gyvenimo kokybės ir socialinės gerovės užtikrinimo, socialinės ir švietimo politikos tikslų, susijusių su negalią turinčių asmenų įtrauktimi, realizavimo.

(2) Ekspertų vertinimas / rodiklio analizė

Programos tikslas – parengti profesinius bakalaurus, gebančius teikti kvalifikuotą lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugą, yra pagrįstas ir atitinka visuomenės bei darbo rinkos poreikius, dera su Lietuvos ir Europos strateginiais dokumentais, pabrėžiančiais klausos negalią turinčių asmenų visaverčio dalyvavimo kasdienėse ir profesinėse situacijose, visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime būtinybę. Studijų rezultatai suformuluoti tinkamai, ypač pabrėžiami specialieji gebėjimai – gebėti vartoti lietuvių gestų kalbą, versti žodžiu ir raštu įvertinant gestų ir vertimo kalbos lingvistinius, kultūrinius, dalykinius ypatumus, išmanyti kurčiųjų bendruomenės istoriją, vertybes, kurčiųjų socialinės politikos bruožus – užtikrina programos atitikimą visuomenės ir darbo rinkos poreikiams. Formuluojant programos tikslus ir rezultatus vadovaujamasi tarptautinėmis nuostatomis (Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija, Pasaulio kurčiųjų federacijos nuostatomis) ir tarptautinių profesinių tinklų rekomendacijomis (Europos gestų kalbos vertėjų forumo (EFSLI) rekomendacijos gestų kalbos vertimo studijų programų rezultatams).

Apraše nurodomos kai kurios institucijos, kuriose dirbs Programos absolventai (Lietuvių gestų kalbos vertimo centras (LGKVC), kurčiųjų ugdymo centrai, kurčiųjų reabilitacijos centrai, privačiai, t. y. vykdant individualią veiklą). Visgi profesinės veiklos sritys (ne įsidarbinimo vietos), tiesiogiai ir kryptingai nėra analizuojamos ir aprašomos. Yra minima veikla – teikti Lietuvių gestų kalbos (LGK) vertimo paslaugas per visuomeninį transliuotoją, bendrąjį pagalbos centrą visai kurčiųjų bendruomenei, tačiau pasigendama išsamesnės profesinės veiklos sričių ir apimčių analizės (pvz., individualios paslaugos suaugusiems asmenims; individualios ir grupinės paslaugos vaikams iki 18 m. ir jaunimui).

- *Krypties ir pakopos studijų programų tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Humanitarinių mokslų krypties neuniversitetinės pirmosios pakopos studijų programos *Lietuvos gestų kalbos vertimas* tikslas – *„parengti tarpkalbine ir tarpkultūrine kompetencija bei praktiniais vertimo įgūdžiais pasižyminčius profesinius bakalaurus, gebančius teikti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugą“,* siejasi su Kolegijos misija – *„rengti į praktinę veiklą orientuotus aukštąjį koleginį išsilavinimą turinčius įvairių studijų krypčių, taip pat ir humanitarinių mokslų, specialistus, prisidėti prie jų ekonominio ir socialinio poreikio tenkinimo ne tik Vilniaus regione, bet ir visoje Lietuvoje“* (Programos absolventai dirba įvairiuose LGK vertimo centro teritoriniuose padaliniuose). Studijų rezultatai – „išmano kurčiųjų bendruomenės istoriją, vertybes ir pagrindines kurčiųjų socialinės politikos bruožus“, „suvokia ir prisiima moralinę atsakomybę už savo veiklos rezultatus ir jų poveikį visuomenei“ taip pat atitinka minėtąją Kolegijos misijos dalį. Studijų rezultatai – „geba konstruktyviai dirbti komandoje, bendrauti ir bendradarbiauti tarpkultūrinėse situacijose, pripažindamas kultūrinę ir kalbinę įvairovę“ bei „geba reflektuoti, analizuoti ir kritiškai vertinti profesinę veiklą, suvokdamas mokymosi visą gyvenimą svarbą“, „geba vadovautis profesinės etikos ir pilietiškumo principais“ dera su Kolegijos misija *„ugdyti bendruosius studentų gebėjimus bei pilietines vertybių nuostatas, būtinas Kolegijos absolventų darbui ir tęstinėms studijoms*“.

(2) Ekspertų vertinimas / rodiklio analizė

Programos tikslas ir studijų rezultatai didžiąja dalimi siejasi su Kolegijos misija, atitinka institucijos veiklos tikslus ir strategiją. Nors tiesiogiai iš Programos tikslo ir studijų rezultatų formuluočių nesimato, tačiau iš viso savianalizės suvestinės aprašo akivaizdu, kad siekiant Programos tikslo, taip pat ir formuluojant studijų rezultatus, su veiklos partneriais bendradarbiaujama intensyviai, nuolat ir sistemingai, todėl tikėtina, kaip ir teigiama Kolegijos misijoje, taip užtikrinamas „modernus ir Europos standartus atitinkantis studijų procesas“. Tačiau reikia pažymėti, kad Programos tiksle ir studijų rezultatuose iš esmės neatsispindi vienas iš Kolegijos strateginių tikslų – tarptautiškumo plėtra. Fakulteto administracijos nuomone, tarptautiškumas Programoje turėtų būti plėtojamas intensyviau.

- *Krypties ir pakopos studijų programų atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Asmeniui, sėkmingai baigusiam *Lietuvių gestų kalbos vertimo* studijas, suteikiamas kvalifikacinis humanitarinių mokslų profesinio bakalauro laipsnis. Koleginės 3 metų studijų programos apimtis 180 kreditų. Vertimo krypties studijų (įskaitant praktiką ir baigiamojo darbo rengimą) rezultatams pasiekti skirti 156 kreditai (turi būti ne mažiau 120), iš jų bendra numatytų praktikų apimtis 30 kreditų (kaip ir reikalaujama); baigiamajam projektui ir baigiamajam egzaminui skirti 9 kreditai (atitinkamai 6 ir 3). Vertinimo laikotarpiu krypties aprašo, kuriame baigiamasis egzaminas nenumatomas, dar nebuvo, tačiau egzamino buvimas Programoje gerai pagrįstas ir tinkamas praktiniams gestų kalbos vertimo įgūdžiams įvertinti. Praktinių užsiėmimų ir praktikų trukmė yra 2558 val., tai sudaro 53 proc. Programos apimties (turi būti ne mažiau 30 proc.), savarankiškam darbui skiriama 1890 val., t. y. 36 proc. Programos apimties (turi būti ne mažiau 30 proc.). Bendriesiems gebėjimas ugdyti skiriama 15 kreditų, 9 kreditai skirti laisvai pasirenkamiems dalykams (po 3 kr. 5–7 semestruose). Visuose semestruose, išskyrus paskutinįjį, studentai klauso po 7 dalykus.

(2) Ekspertų vertinimas / rodiklio analizė

Studijų kryptis (N05 Vertimas), pagal kurią vykdoma *Lietuvių gestų kalbos vertimo* studijų programa, ir numatoma suteikti humanitarinių mokslų profesinio bakalauro kvalifikacija, atitinka Studijų krypčių ir krypčių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašą ir kvalifikacinių laipsnių sąrašą, patvirtintą Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. V-1075.

Studijų programos apimtis kreditais (180 kr.) ir sandara atitinka Bendruosiuose studijų vykdymo reikalavimuose, patvirtintuose Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 (toliau – Bendrieji studijų vykdymo reikalavimai), koleginėms studijoms numatytus reikalavimus. Krypties studijų rezultatams pasiekti, taip pat praktikai ir praktiniams dalykams, baigiamajam projektui kartu su baigiamuoju egzaminu, bendrojo lavinimo ir laisvai pasirenkamiems dalykams skiriamų kreditų apimtis tinkama. Tačiau ekspertų vizito metu išaiškėjo, kad kai kuriuos bendrojo lavinimo dalykus klauso tik Programos studentai ir jų turinys labiau orientuotas į specialųjį, o ne į bendrąjį lavinimą. Kai kurie dalykai galėtų būti sujungti ar integruoti atskiromis temomis į kitus dalykus.

- *Krypties ir pakopos studijų programų studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo(-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Programos tikslo formuluotėje itin pabrėžiamas siekis parengti „humanitarinių mokslų profesinius bakalaurus, kurie įgiję tarpkalbinę ir tarpkultūrinę kompetenciją bei praktinius vertimo įgūdžius, gebėtų teikti LGK vertimo paslaugą“. Toks perdėtas kvalifikacinio laipsnio akcentavimas neleidžia atskleisti Programos tikslo ir misijos unikalumo bei profesinio lauko specifikos. Taip pat kai kurios paminėtos kompetencijos palieka galimybę spėlioti, koks gi specialistas yra rengiamas.

Numatyti studijų rezultatai dera su pirmosios studijų pakopos, profesinio bakalauro studijų rezultatų struktūrinėmis dalimis, jų turiniu, reglamentuojamu Studijų pakopų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2016 gruodžio 30 d įsakymu Nr. V-1168. Studijų programos rezultatai skirstomi į tokias grupes: žinios ir jų taikymas (3 rezultatai); gebėjimai atlikti tyrimus (2 rezultatai), specialieji gebėjimai (4 rezultatai); socialiniai gebėjimai (2 rezultatai); asmeniniai gebėjimai (2 rezultatai). Atitinkama logika prie Programos rezultatų derinami studijų dalykų rezultatai. Atskirai kiekvienai studijų programos rezultatų grupei pateikiami priskirti studijų ir vertinimų metodai, kurie yra įvairūs, daugeliu atveju tarpusavyje dera.

(2) Ekspertų vertinimas / rodiklio analizė

Formuluojant Programos tikslą reikėtų nurodyti ir labiau akcentuoti ne įgyjamą kvalifikacinį laipsnį, bet pasirinktos studijų krypties profesionalą – gestų kalbos vertėją, kurį siekiama parengti. Taip labiau atsiskleistų Programos unikalumas ir būsimojo absolvento profesinis laukas.

Numatyti studijų rezultatai iš esmės dera su Programos tikslu, dalykų rezultatais, studijų ir vertinimo metodais. Visgi, reikėtų pastebėti, kad rezultatų formuluotės kai kuriais atvejais pernelyg supaprastinamos. Pvz., rezultatas 2.1. formuluojamas taip: „geba rinkti, analizuoti ir sisteminti įvairių šaltinių medžiagą, tirdamas <u>nesudėtingą</u> profesinio lauko problemą“, kai profesinio bakalauro laipsnį turintys specialistas turėtų gebėti „rinkti ir analizuoti duomenis, reikalingus konkrečioms profesinės veiklos ir inovacijų diegimo

problemoms spręsti“ (Studijų pakopų aprašas patvirtintas Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. V-1012 (toliau – Studijų pakopų aprašas)

Daugumai rezultatų (programos, dalykų) trūksta inovacijų komponento, orientacijos ne tik į nesudėtingų, bet ir kompleksinių problemų sprendimą (sprendžiant kompleksines konkrečias ar abstrakčias veiklos srities problemas (Studijų pakopų aprašas). Formuluojant tikslus, rezultatus, numatant dalykus per mažai dėmesio skiriama gebėjimams naudotis informacinėmis technologijomis, specialiosiomis vertimo ir redagavimo programomis, be kurių neįsivaizduojama šiuolaikinio specialisto veiksminga arba kokybiška veikla.

Kai kurių dalykų sąsajos su numatomais studijų rezultatais nėra gerai apgalvotos. Neaišku, kaip „Baigiamasis egzaminas“ atliepia rezultatą „geba reflektuoti, analizuoti ir kritiškai vertinti profesinę veiklą, suvokdamas mokymosi visą gyvenimą svarbą“, arba kaip „Kalbotyra ir gestotyra“ 1 semestre, arba „Antropologija“ 3 semestre dera su rezultatu „geba atlikti lingvistinį, sociologinį, vertimo tyrimą, taikydamas įgytas žinias ir praktinius įgūdžius“. Manytina, kad studentai galėtų arba turėtų atlikti ne tokius tyrimus, bet gebėti vertinti ir (ar) analizuoti skirtingus atvejus ir pan.

- *Krypties ir pakopos studijų programų dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklų kompetencijų ugdymą(-si), įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Vertimo studijų krypties programa, kurios tikslas rengti profesionalius lietuvių gestų kalbos vertėjus, koncentruojasi daugiausia ne į vertimo, bet į kalbos mokymo kompetenciją, todėl pačiam vertimui mokyti programos numatytų kreditų skaičius galėtų būti didesnis. Dėmesys kalbos mokymui savianalizės suvestinės rengėjų aiškinamas tuo, kad į Programą priimami visiškai LGK nemokantys studentai. „Lietuvių gestų kalbos“ mokoma nuosekliai nuo pirmo iki paskutinio semestro, mažinant dalykui skirtų kreditų skaičių (pirmaisiais studijų metais 24, antraisiais – 15, trečiaisiais – 9). Be šitų 48 kreditų tiesiogiai su gestų kalbos mokymu taip pat susijęs pirmame kurse dėstomas dalykas „Ritmika ir plastika“ (3 kr.).

Programoje ugdomi vertimo raštu (iš ir į gestų kalbą) ir vertimo žodžiu į gestų kalbą gebėjimai. Vertimo raštu pradedama mokyti nuo 3 semestro (3 ir 4 semestre skiriama po 6 kreditus, dalykas „Teksto vertimas“), paskui pereinama prie „Vertimo žodžiu“, jam 5–6 semestruose taip pat skiriama 12 kreditų. Iš pradžių studentus moko du dėstytojai – girdintysis ir kurčiasis, paskui į ugdymo procesą per realioms artimas situacijas įtraukiami ir kviestiniai kurčiųjų bendruomenės nariai. Lygiagrečiai per „Profesinės veiklos praktiką“ (5–6 semestruose, 15 kr.), ugdomi vertimo žodžių praktiniai gebėjimai. Praktikos metu iš pradžių padedami vertėjo mentoriaus, vėliau savarankiškai verčiami nesudėtingi tekstai. Apibendrinant galima teigti, kad vertimo kompetencijai ugdyti skiriami 39 kreditai, o kaip ji įsisavinta patikrinama per „Baigiamąjį egzaminą“ (3 kr.), taigi iš viso Programoje vertimui skiriama 42 kreditai, o tai yra mažiau nei pačiai gestų kalbai mokyti.

Kadangi Programos koncepcija paremta šiuolaikiniame vertimo moksle priimta vertimo kaip tarpkalbinės ir tarpkultūrinės komunikacijos samprata, studentams nuo pirmo kurso dėstoma „Komunikacija“ (3 kr.), lietuvių kalbos žinios gilinamos per „Teksto supratimą ir raišką“ (2 sem., 3 kr.), „Teksto logiką“ (3 kr. 4 sem.), „Kalbos kultūrą ir stilistiką“ (5–6 sem., 6 kr.). Su kurčiųjų bendruomene supažindinama jau pirmo semestro metu („Įvadas į kurčiųjų bendruomenę, 3 kr., „Kurčiųjų bendruomenės pažinimo praktika“, 3 kr.), taip pat dalykuose „Mokomoji praktika“ (2 sem., 3 kr.) ir „Kurčiųjų kultūra“ (4 sem., 3 kr.). Tarpkalbinę studentų kompetenciją praplečia ir užsienio kalbos mokymas, tiesa, jam skiriami tik 6 kreditai didelės

pridėtinės vertės suteikti negali, todėl reikėtų apsvarstyti, ar nevertėtų užsienio kalbą palikti tik laisvai pasirenkamų dalykų sąraše arba perkelti į Bendrojo lavinimo dalykų bloką.

Ekspertams pateiktame Programos plane „Kalbotyrai ir gestotyrai“ skiriama 3 kreditai, nors savianalizės suvestinėje rašoma, kad 6 kr. Taip pat tinklelyje 5 semestre specialiesiems gebėjimams ugdyti skiriama 18 kr., nors tekste rašoma, kad 15 kr.

(2) Ekspertų vertinimas / rodiklio analizė

Programoje nuo pirmo semestro mokoma lietuvių gestų kalbos, nuo trečiojo pradedama mokyti ir vertimo, kuriam daugiau dėmesio skirti pageidauja ir studentai, ir absolventai. LGK ir vertimo žinios ir gebėjimai ugdomi nuosekliai – tiek auditorinių užsiėmimų metu, tiek per įvairias praktikas socialinių partnerių institucijose. Programos turinį reikėtų peržiūrėti turint galvoje, kad praktikomis turėtų vadintis tik tikrai savarankiškoms studento praktikoms skirti dalykai.

Atkreiptinas dėmesys, kad kai kurie bendrojo lavinimo dalykai dėstomi tik Programos studentams, tai rodo, kad jie traktuojami ne kaip skirti bendrajai erudicijai lavinti. Bendrųjų lavinimo dalykų turėtų klausytis ne tik Programos, bet ir kiti Kolegijos ar bent Fakulteto studentai. Šiuo metu taip nėra: keli dalykai tiesiog atskiriami dėl to, kad netilpo į specialaus lavinimo dalyko bloką (ypač dalyko „Ritmika ir plastika“ priskyrimas bendriesiems lavinimo dalykams neatrodo tinkamas).

- *Galimybių studijuojantiesiems individualizuoti krypties studijų programų struktūrą, atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus, įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Programoje studentams numatytos tokios galimybės individualizuoti savo studijas:
1) 3–5 semestruose studijų plane numatyta galimybė laisvai pasirinkti po vieną 3 kreditų dalyką. Kolegijos tinklalapyje pateikiamame Programos tinklelyje matyti, kad studentai kiekvieną semestrą gali rinktis vieną iš 6 dalykų. Kai kurie iš jų (pvz., „Tarptautinės gestų kalbos pradmenys“, „Pažodinis vertimas“) ugdo ne tik asmenines ir socialines kompetencijas, bet ir specialiuosius gestų kalbos vertėjo gebėjimus ir tarsi suponuoja išankstinį poreikį rinktis būtent juos. Iš viso laisvai pasirenkamiems dalykams skirta 9 kreditai;
2) kaip bendrojo lavinimo alternatyvos numatyti dalykai „Antropologija“ ir „Sociologija“, „Tiriamojo projektinio darbo pagrindai“ ir „Mokslinio darbo pagrindai“. Studijų krypties dalykų bloke, kaip alternatyvūs 1–2 semestruose, siūlomi užsienio kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių) dalykai. Iš viso alternatyvoms skiriama 12 kreditų.

(2) Ekspertų vertinimas / rodiklio analizė

Galimybė rinktis studijų krypties ar bendrojo pobūdžio alternatyvas, taip pat dalykus iš laisvai pasirenkamų dalykų sąrašo, individualizuoja studijų programos sandarą ir leidžia studentams pagal poreikį ugdytis asmeninius, socialinius ir specialiuosius gebėjimus pasiekiant numatytus studijų rezultatus. Laisvai pasirenkamų dalykų apimtis – 9 kreditai, išdėstyti per tris semestrus, yra gana pakankamas skaičius, leidžiantis realizuoti asmeninius tikslus.

- *Baigiamųjų darbų atitikties krypties ir pakopos reikalavimams įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Baigiamųjų projektų (BP) rengimo ir gynimo Katedroje bei kvalifikacinėje komisijoje tvarką numato Kolegijos baigiamųjų darbų rengimo ir gynimo tvarkos aprašas. Baigiamųjų projektų rengimo, įforminimo, komisijos sudarymo, gynimo principai išdėstyti Ugdymo, socialinių ir humanitarinių mokslų baigiamųjų darbų rengimo, įforminimo ir gynimo metodiniuose nurodymuose. Pagal Kolegijos patvirtintą tvarką, „baigiamųjų darbų rengimo tikslas – *nustatyti studento kompetencijų, įgytų studijuojant bendruosius koleginių studijų bei studijų krypties dalykus ir atliekant profesinės veiklos praktikas, lygį ir įrodyti, kad jis pasiekė studijų tikslus ir įgijo studijų programoje numatytus rezultatus*."

Reikia pažymėti, kad Programos studijos baigiamos ne tik baigiamuoju projektu, bet baigiamuoju egzaminu, kurio metu bakalaurantai demonstruoja įgytą vertimo kompetenciją. Analizuojamu laikotarpiu apginta 16 baigiamųjų projektų. Jų temų laukas nėra labai platus. Didžiąją dalį sudaro tyrimai, tiesiogiai susiję su LGK vertėjo profesine veikla: analizuojama įvairių kalbinių priemonių perteikimo būdai televizijos laidose, vertėjų paslaugų skirtingoms tikslinėms auditorijoms ir skirtingomis formomis organizavimo iššūkiai ir kt. Kaip pripažįsta savianalizės rengėjai, socialiniai partneriai iki šiol pateikė tik vieną baigiamojo projekto temą, todėl bendradarbiavimas su jais šioje srityje galėtų būti aktyvesnis. Siekiant nešališko baigiamųjų projektų vertinimo, recenzentu skiriamas išorinis vertintojas, t. y. juo negali būti kolegijos dėstytojas. Savianalizės suvestinėje nepaaiškinta, kaip studentai galėjo atlikti tyrimus pandemijos sąlygomis, kaip keitėsi (jei keitėsi) baigiamųjų projektų rengimo ir gynimo tvarka, tačiau susitikimo metu išsiaiškinta, kad nors gyvo kontakto studentai ir pasigedo, tačiau iš esmės liko patenkinti tuo, kaip viskas buvo organizuota nuotoliniu būdu.

(2) Ekspertų vertinimas / rodiklio analizė

Baigiamųjų projektų tyrimo objektai yra tiesiogiai susiję su vertimo studijų kryptimi, ypač su praktiniais vertimo aspektais, kas tik patvirtina, kad baigiamieji projektai atitinka krypties ir koleginių studijų reikalavimus. Nepaisant tokios atitikties, daugiau dėmesio būtų galima skirti ir taikomiesiems teoriniams aspektams. Tyrimų temų laukas nėra platus, gal dėl to, kad baigiamiesiems projektams vadovauja nedaug dėstytojų (1–3), kai kurie net 6 projektams iš karto. Vizito metu ekspertams buvo paaiškinta baigiamųjų projektų temų rinkimosi tvarka, iš jos matyti, kad studentai patys galvoja temas (renkasi tyrimų sritį, formuluoja probleminius klausimus) ir teikia jas svarstyti studijų programos komitetui dar 4 semestro pabaigoje. Tai rodo, kad stengiamasi ugdyti studentų kritinį mąstymą, skatinamas jų iniciatyvumas, be to, ankstyva baigiamojo projekto rengimo pradžia užtikrina pakankamą laiką jam parengti. Projektai įvertinti įvairiais pažymiais, tai rodo, kad vertinimo procesas yra objektyvus.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Programa vienintelė Lietuvoje rengia Lietuvių gestų kalbos vertėjus, atliepia visuomenės poreikius, prisideda prie socialinės atskirties mažinimo;
2. Programa atveria galimybes įgyti išsilavinimą ne tik girdintiems, bet ir kurtumo negalią turintiems asmenims;
3. Baigiamųjų projektų rengimo ir gynimo tvarka gerai apgalvota ir tinkama.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programa turėtų labiau atliepti Kolegijos strateginį tikslą – tarptautiškumą;
2. Programos tikslas turėtų aiškiau atskleisti Programos unikalumą ir profesinio lauko specifiką. Atskirų dalykų mokymo(si) ir vertinimo metodai turėtų darniau derėti, ypač koreguotini skirti tiriamiesiems gebėjimams ugdyti;

3. Programos turinys turi ryškiau ir proporcingiau atspindėti vertimo krypties studijas. Reikėtų į bendrojo lavinimo dalyko bloką įtraukti tik visiems Kolegijos studentams siūlomus bendrojo lavinimo dalykus. Praktikomis turi vadintis tik studentų savarankiškai atliekamų praktikų dalykai. Maksimalų studijuojamų dalykų kiekviename semestre skaičių būtų galima sumažinti sujungiant kai kuriuos dalykus ir tai padėtų optimizuoti ir dėstytojų darbo krūvį („Kurčiųjų bendruomenės pažinimo praktiką“ su „Įvadu į kurčiųjų bendruomenę“; „Mokomąją praktiką“ su „Kurčiųjų kultūra“ ir kt.).

3.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

Studijų krypties ir pakopos mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos turi būti vertinamos analizuojant šiuos rodiklius:

- *Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (taikomosios mokslo, meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Programos vertimo krypties dalykus įvairiomis etato dalimis dėsto 13 dėstytojų, 9 iš jų turi humanitarinį išsilavinimą. Pagal savianalizės suvestinėje pateikiamą informaciją, su taikomaisiais LGK ir vertimo į ją tyrimais daugiausiai siejasi lekt. D. Montrimo mokslinė veikla, jis yra LGK studijoms skirtų vadovėlių autorius, internetinio LGK žodyno iniciatorius, Europos šiuolaikinio kalbų centro tarptautinio projekto „ProSign“ (2016–2019) dalyvis. Vienintelės programoje daktaro laipsnį turinčios dėstytojos D. Kačinaitė-Vrubliauskienė tyrimų laukas – onimų semantika nėra tiesiogiai susijęs su vykdomos studijų programos kryptimi, tačiau didelė mokslo žurnalo redakcijos sekretorės ir kita panašaus pobūdžio darbo bei teksto redagavimo patirtis padeda ugdyti studentų kalbinę kompetenciją, formuoti vertėjams reikalingus taisyklingus lietuvių kalbos vartosenos, gebėjimo analizuoti ir kurti tekstą įgūdžius. Lekt. A. Teresė yra VU doktorantė, savo moksliniuose darbuose (konferencijų pranešimuose) pristato meninių LKG raiškos priemonių, jų vertimo tyrimus. Minėtieji dėstytojai ir kiti jų kolegos – A. Barisevičius, T. Ivanauskas, I. Stelmokienė, M. Kumžaitė, N. Pivorienė, E. Aršavskienė yra įvairių metodinių priemonių, žodynų autoriai, verčia ir savo taikomųjų tyrimų įgūdžius bei praktinės veiklos patirtį perteikia studentams užsiėmimuose, taip pat aktyviai teikia metodinę pagalbą kurčiųjų bendruomenei. Kolegijoje veikia filologijos mokslo tyrėjų grupė „LGK vertėjams būtinos tarpkultūrinės kompetencijos“, apie jos įdirbį savianalizės suvestinėje neužsimenama.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Daugumos Programos dėstytojų taikomieji moksliniai tyrimai yra tiesiogiai susiję su vertimo krypties ir jai artimomis ir svarbiomis kalbinės kompetencijos, profesinės etikos ir panašiomis studijomis. Tyrimai, taikomosios veiklos patirtis integruojami į dėstomus dalykus per atskiras temas, mokomąją ir metodinę medžiagą. Tačiau tiriamoji veikla ir jos sklaida galėtų būti daug aktyvesnė. Iš pateiktos informacijos susidaro įspūdis, kad yra dėstytojų, kurie visiškai nedalyvauja jokiose mokslo konferencijose ar gana seniai skaitė pranešimą. Šiuo metu dėstytojai nėra įsitraukę į jokią projektinę veiklą. Patys savianalizės rengėjai pripažįsta, kad jie dar aktyviai nebendradarbiauja nei su kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų tyrėjais, nei su užsienio partneriais. Neįtikinamai atrodo bandymas teisintis, kad daugiau niekur nevykdomi iš lietuvių į gestų kalbą vertimo tyrimai. Tačiau visada galima tokio tipo tyrimus integruoti į daug platesnį, taikomosios kalbotyros, komunikacijos, edukologijos ar panašių tyrimų lauką.

Daug tikimasi iš doktorantės A. Teresės, kaip specialistės, galėsiančios koordinuoti ir plėsti LGK, LGK vertimo tyrimus. Pokalbyje su Fakulteto administracija buvo išsiaiškinta, kad iš Programos dėstytojų laukiama aktyvesnės mokslinės veiklos, tikimasi, kad ji suaktyvės pradėjus veikti Gestotyros tyrimų centrui, be to, Kolegijoje priimti nauji dėstytojų darbo krūvio skaičiavimo nuostatai taip pat turėtų paskatinti mokslinę veiklą.

- *Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Nemažai LGK mokymui bei kurčiųjų bendruomenės pažinimui skirtos studijų literatūros yra išleista Programos dėstytojų, tačiau ji jau galėtų būti atnaujinta.

Studijose praktinių užsiėmimų metu ir baigiamuosiuose projektuose plačiai naudojama kompiuterinė programa „Elan – Linguistic Annotator", leidžianti pasižymėti laiko juostoje (vaizdo atkarpose) gestus ir kitą kalbinę informaciją, todėl studentai gali tinkamai analizuoti savo ir kitų kalbą. 2021 m. įrengta LGK filmavimo studija taip pat užtikrina šiuolaikinių technologijų tinkamą panaudojimą LGK mokymosi ir vertimo į lietuvių kalbą studijoms.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Mokslo, kalbos technologijų pasiekimų sąsajos geriausiai matosi dalykų aprašuose. Jie buvo pateikti ekspertams papildomai paprašius. Ne visa studijų krypties dalykų pagrindinė literatūra yra pakankamai nauja (pvz., Įvadas į kurčiųjų bendruomenę" naujausias šaltinis 2012 m., „Profesinė etika" – 2009 m.).

- *Sąlygų studentams įsitraukti į mokslinę (taikomąją mokslo, meno) veiklą, atitinkančią studijų pakopą, sudarymo įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Savianalizės rengėjų teigimu, studentai į mokslo taikomąją veiklą įsitraukia minimaliai, nes tai riboja gestų kalbos mokėjimo lygis: norint atlikti tyrimus ir dalyvauti konferencijose, kurios paprastai vyksta gestų kalba, reikalingas atitinkamas kalbos vartojimo lygis, kuris pasiekiamas tik paskutiniais studijų metais.

Įsteigus Gestotyros centrą numatoma kaupti lietuvių gestų kalbos tekstyną, kuris prisidės prie tyriminės kompetencijos plėtotės studentams kartu su dėstytojais atliekant tyrimus.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Nors pakankamas gestų kalbos vartojimo lygis pasiekiamas tik paskutiniais studijų metais, tačiau girdintieji studentai galėtų būti įtraukiami ir dalyvauti ne tik gestų kalba vykstančiose konferencijose. Savianalizėje akcentuojama, kad studentų mokslinės veiklos galimybės ribotos būtent dėl nepakankamo gestų kalbos vartojimo lygio, tačiau neįžvelgiamos galimybės patiems Kolegijoje organizuoti studentų ar bendras dėstytojų, studentų ir socialinių partnerių mokslines konferencijas arba galimybes dalyvauti konferencijose, kurios vyksta ne gestų kalba, tačiau apima platesnį taikomosios kalbotyros, sociolingvistikos, psicholingvistikos, vertimo tyrimų lauką. Dauguma Programos studentų yra girdintieji, todėl savo tiriamojo ar baigiamojo projekto rezultatus, praktikų refleksiją galėtų vieni ar kartu su dėstytojais skelbti įvairiose taikomosios kalbotyros klausimams skirtose konferencijose, ypač studentų.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Programos dėstytojų parengtos LGK mokymo priemonės, žodynai yra beveik vieninteliai lietuvių kalba leidžiami taikomosios mokslinės veiklos leidiniai Lietuvoje. Pagrindiniai Programos dėstytojai yra šios srities ekspertai, tačiau dėl labai didelio pedagoginio krūvio ir švietėjiškos veiklos neturi galimybių visaverčiams moksliniams tyrimams vykdyti.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programos dėstytojai turėtų dar aktyviau dalyvauti mokslinėje (mokslo taikomojoje) veikloje ir jos sklaidoje, per projektines ir panašias veiklas ieškoti galimybių tarptautiniam bendradarbiavimui;
2. Studentus įtraukti į mokslinę veiklą organizuojant ne tik gestų kalbos vertimo konferencijas, bet ir dalyvaujant kitų artimų mokslo krypčių konferencijose, kitose taikomosiose mokslinėse veiklose;
3. Studijų programos komitetui atidžiau vertinti dalykų aprašus atkreipiant dėstytojų dėmesį į privalomos literatūros atnaujinimą.

3.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Studentų priėmimo ir paramos vertinamoji sritis turi būti vertinama analizuojant šiuos rodiklius:

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Pagal pateiktą Studijų programos aprašą ir virtualaus vizito rezultatus vykdant studentų priėmimą vadovaujamasi LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos numatytais minimaliaisiais reikalavimais. Priėmimas vykdomas konkurso būdu, o konkursinio balo sudarymo principus, mažiausiąjį stojamąjį balą ir kitus kriterijus Kolegija skelbia likus dvejiems metams iki atitinkamų studijų metų pradžios. Minimalūs reikalavimai stojantiesiems skelbiami Kolegijos interneto svetainėje *viko.lt*

Stojimas vyksta bendruoju priėmimu per LAMA BPO sistemą, konkursinio balo sandarą skelbia Kolegija. 2021 m. konkursinį balą sudarė lietuvių kalbos ir literatūros egzamino įvertinimas, istorijos brandos egzamino įvertinimas, matematikos arba užsienio kalbos, arba informacinių technologijų brandos egzamino įvertinimas arba metinis pažymys, bet kurio kito dalyko brandos egzamino įvertinimas arba metinis pažymys. Stojantiesiems į valstybės nefinansuojamas vietas taikomas papildomas balas, jei asmenys turi bent 1 metų darbo stažą pagal pasirinktą programą.

Per paskutiniuosius ketverius metus studentų skaičius nežymiai padidėjo (2017 m. 7 stojantieji – 6 į valstybės finansuojamas vietas (toliau – vf) ir 1 į valstybės nefinansuojamą vietą (toliau – vnf), 2018 m. visi 10 stojančiųjų įstojo į vf, 2019 m. 9 stojantieji – 8 į vf ir 1 į vnf, 2021 m. 15 stojančiųjų – 10 į vf ir 5 į vnf).

Pirmuoju pageidavimu ir kitais pageidavimais prašymus pateikusių studentų skaičius sumažėjęs: pirmuoju prioritetu pateikusių prašymą studentų skaičius 2017 m. – 37, 2018 m. – 24, 2019 m. – 31, 2020 m. – 23, likusiais prioritetais 2017 m. – 161, 2018 m. – 148, 2019 m. – 137, 2020 m. – 114. Kolegija tai sieja su išaugusiu LGK vertėjų darbo matomumu viešojoje erdvėje ir sąmoningesniu studijų programos pasirinkimu.

Studentų žemiausi, aukščiausi ir vidutiniai konkursiniai balai į finansuojamas ir nefinansuojamas vietas per 3 metus yra padidėję: į finansuojamas vietas 2017 m. žemiausias

konkursinis balas buvo 1,67, o 2020 m. – 5,13; į nefinansuojamas vietas 2017 m. žemiausias balas buvo 2,26, o 2020 m. – 5,02; aukščiausias konkursinis balas į finansuojamas vietas 2017 m. buvo 4,35, 2020 m. – 8,92; į nefinansuojamas vietas buvo 6,06. Vidutinis konkursinis balas taip pat padidėjo, 2017 m. buvo 3,12, 2020 metais buvo 6,11.

(2) Ekspertų vertinimas / rodiklio analizė

Studentų atrankos ir priėmimo kriterijai yra vieši ir stojantiesiems prieinami iki stojimo vyksmo. Studentų priėmimas vyksta bendruoju priėmimu, todėl yra nešališkas ir iš esmės tinkamas.

Papildomas balas taikomas asmenims, stojantiems į nefinansuojamas vietas, jei stojantysis turi bent metų darbo stažą pasirinktos studijų krypties srityje, tačiau apie papildomus balus dirbantiesiems šioje srityje ir stojantiesiems į valstybės finansuojamas vietas neužsimenama.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Užsienyje įgytų dalinių studijų ir praktikos studijų rezultatų pripažinimą VK reglamentuoja „Stojančiųjų į Vilniaus kolegiją išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, akademinio pripažinimo taisyklės“. Studento pageidavimu studijų rezultatai, įgyti tiek Lietuvos, tiek užsienio aukštosiose mokyklose, gali būti įskaityti Vilniaus kolegijos dekanui pateikus oficialius dokumentus. Įskaitymo tvarka studentams prieinama internete. Kolegijos numatyta tvarka studijų rezultatai įskaitomi studentams, išvykusiems pagal mainų programas ir studijavusiems ar atlikusiems praktikas užsienio aukštosiose mokyklose. Neformaliuoju ar savaiminio mokymosi būdu įgyti rezultatai studentams taip pat gali būti įskaitomi taikant atitinkamą procedūrą.

Per 3 metus visiems studentams, pateikusiems prašymą ir reikalingus dokumentus studijų rezultatai buvo įskaityti. 2017 m. 1 studentei buvo įskaityti 9 kreditai, 2018 m. 2 studentams buvo įskaityta po 9 kreditus, 2019 m. 2 studentėms buvo įskaityta nuo 18 iki 30 kreditų, 2020 m. prašymų įskaityti kreditus nebuvo pateikta.

Savaiminiu ir neformaliuoju mokymusi įgytus rezultatus pageidavo įskaityti tik viena studentė, dirbanti gestų kalbos vertėja.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Studentams sudaryta galimybė įskaityti ankstesniu mokymusi aukštosiose mokyklose įgytus studijų rezultatus. Neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgyti rezultatai gali būti įskaityti taikant neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo procedūrą, tačiau tikslesnė informacija apie kriterijus, bei kokie duomenys turi būti pateikiami dėl įgytų rezultatų įskaitymo nebuvo pateikta. Nedetalizuota, kaip vyksta dalykų įskaitymas, ir kaip pasiekiami studijų rezultatai, kai studento lietuvių gestų kalba yra gimtoji.

- *Sąlygų studijuojančiųjų akademiniam judumui užtikrinti įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Kolegija pažangiems studentams suteikia galimybę dalyvauti tarptautinėse judumo programose ir gauti išmokas studijoms ar praktikai atlikti užsienyje. Studentai informaciją

apie dalyvavimą tarptautinėse mainų programose, vykti į užsienio aukštąsias mokyklas, su kuriomis Kolegija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis, taip pat ir kitas aukštąsias mokyklas, gauna įvairiais būdais: sužino susitikimuose su Kolegijos Tarptautinių ryšių ir projektų tarnybos darbuotojais, Fakulteto „Erasmus+“ programos koordinatorium, informuojami elektroniniu paštu. Krypties studentai turi galimybę dalyvauti tarptautinėse studijų savaitėse, tarptautinėse konferencijose, seminaruose ir panašiuose renginiuose.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Studentai apie įvairias akademinio judumo galimybes informuojami tinkamai ir įvairiais sklaidos būdais, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad per pastaruosius trejus metus nė vienas Programos studentas nebuvo išvykęs studijuoti ar atlikti dalinės praktikos į užsienio aukštąsias mokyklas. Tiek patys studentai, tiek savianalizės rengėjai tai aiškina Programos išskirtinumu ir ribotomis galimybės (niekur kitur nėra galimybės mokytis LGK ir jos vertimo į arba iš lietuvių kalbos), tačiau tai tik iš dalies pateisina mažą Programos studentų judumą.

- *Krypties studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Kolegijoje akademinė, finansinė, socialinė ir psichologinė parama studentams teikiama įvairias būdais. Studentai konsultuojami apie studijų sistemą, studijų procesą, praktikas, studijų nutraukimą, akademines atostogas, studijų baigimą, finansavimą. Teikiama dėstytojų ir administracijos akademinė parama. Akademinė parama teikiama konsultacijomis ne tik kontaktiniu būdu, bet ir elektroninėje erdvėje. Vykdoma praktikų, projektinių darbų stebėsena. Studijų skyrius padeda studentams organizuoti nuoseklų studijų procesą. Teikiama įvairi finansinė parama: skatinamosios, socialinės, studijų, tikslinės stipendijos, vienkartinės socialinės išmokos, premijos, tikslinės išmokos studentams, turintiems negalią, stipendijos ir socialinės išmokos užsienio kilmės lietuviams, paskolos gyvenimo išlaidoms ir studijų kainai sumokėti. Studentai dėl šeimos narių mirties, sunkios materialinės padėties, materialinių nuostolių, patirtos ilgalaikės ligos, vagystės, stichinės nelaimės iš Fakulteto stipendijų fondo kartą per semestrą gali gauti vienkartinę socialinę išmoką. Kolegijoje studentai gali gauti psichologinę pagalba, teikiamos nemokamos, individualios psichologo konsultacijos. Karjeros centre teikiamos individualios karjeros konsultacijos. Per pastaruosius trejus metus trys Programos studentai gavo tikslinę išmoką, buvo paskirta viena skatinamoji stipendija.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Studentams, esant poreikiui, yra galimybė gauti įvairiapusišką akademinę, finansinę, socialinę, psichologinę bei asmeninę paramą, ji yra tinkama ir veiksminga, tačiau tik labai maža dalis Programos studentų ja naudojasi. Atkreiptinas dėmesys, jog geriausiai informuota apie paramos būdus ir kaip parama pasiekia studentus yra Studentų sąjunga, bet ne patys studentai. Tai paaiškina savianalizės suvestinėje nurodyta informacija, kad kai kuriais paramos būdais nesinaudojo nė vienas studentas.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Studentai turi galimybę gauti konsultacijas apie studijų procesą (grafiką, tvarkaraščius, atsiskaitymus ir vertinimus, apeliacijų teikimą, akademines skolas, studijų rezultatų įskaitymą), studijų sistemą (studijų formas, programas ir jų keitimo galimybes, studijų

dalykus, studijų organizavimą), praktikas, studijų nutraukimą, atnaujinimą, akademines atostogas, mokėjimą už studijas, stipendijų ir išmokų skyrimo tvarką ir dydžius, studijų baigimą, studentų teises ir pareigas, studentų skatinimą ir nuobaudas, studijų finansavimo pobūdžio pokyčius, lėšų grąžinimo į valstybės biudžetą bei už studijas sumokėtos kainos kompensavimą. Studentai turi galimybę konsultuotis su studijas administruojančių skyrių darbuotojais bei Katedroje dirbančiais dėstytojais. Karjeros klausimais studentai taip pat turi galimybę konsultuotis su socialiniais partneriais, su kuriais bendradarbiaujant atlieka praktikas.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Studentams sudarytos pakankamos galimybės konsultuotis įvairiais su studijomis susijusiais klausimais ne tik su Programos dėstytojais, bet ir su administracija. Studentai yra tinkamai informuoti apie galimybę konsultuotis dėl studijų proceso, studijų sistemos, praktikų su katedroje dirbančiais dėstytojais ar socialiniais partneriais.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Studentų atranka ir priėmimas į Kolegiją atitinka reikalavimus, vyksta skaidriai ir viešai;
2. Kolegijoje studentams tinkamai teikiama finansinė, akademinė, psichologinė parama, apie ją skelbiama viešai. Studentai turi galimybę konsultuotis studijų ir karjeros klausimais;
3. Studentams sudarytos tinkamos sąlygos akademiniam judumui.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

Tobulintinų aspektų nėra.

3.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas turi būti vertinami, analizuojant šiuos rodiklius:

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Savianalizės 4 dalyje „Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas“ nėra atskirai aprašomi taikomi studijų būdai, mokymo(si) metodai, pasiekimų vertinimo metodai, kurie tikslingai būtų naudojami skatinant studentus būti aktyviais studijų proceso dalyviais. Tik iš savianalizės suvestinės kitose dalyse (1 dalyje) pateikiamos informacijos galima nuspėti, kaip organizuojamos studijos ir, kad studijų procese kai kada yra taikomi studentų įsitraukimą į studijų procesą didinantys ir aktyvų mokymąsi skatinantys metodai (darbas grupėje, grupės diskusijos, projektinis darbas, atvejų analizė).

Atsižvelgti į studentų poreikius ir interesus leidžia Programoje numatyta galimybė:

- pasirinkti kai kuriuos dalykus (9 kr. laisvai pasirenkamų dalykų);
- rinktis baigiamųjų projektų temas, asmeniškai konsultuotis su baigiamojo projekto vadovu;

- studijuoti pagal individualų tvarkaraštį (Programoje savianalizės rengimo metu taip studijavo 3 studentai, kuriems buvo sudėtinga suderinti gestų kalbos vertėjo darbą ir studijas).

Programoje studentų savarankiškam darbui yra skiriama daugiau nei trečdalis bendro studijų laiko (39 proc., 1890 val.). Studijų plane kiekvienam studijų dalykui yra numatytos savarankiškos darbo valandos, savarankiško darbo užduotį ir užduoties vertinimo metodus parenka dėstytojas. Pradėdami studijuoti dalyką, studentai yra supažindinami su dalyko studijų nuoseklumu, teorinio, praktinio ir savarankiško darbo apimtimis, savarankiško darbo užduoties atlikimo laiku, vertinimo kriterijais. Savarankiško darbo užduoties aprašai, dauguma atvejų, studentams yra prieinami virtualaus mokymo(si) aplinkoje *Moodle*.

Absolventai gali tęsti antrosios pakopos studijas Lietuvos ir užsienio aukštosiose mokyklose, turi galimybę studijuoti EUMASLI jungtinėje studijų programoje.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Apraše nurodoma, kad studentai supažindinami su studijų dalyko programa, užduotimis, jų kriterijais, tačiau lieka neaišku, kaip studentai įtraukiami į mokymo(si) proceso planavimą, diskusijas apie užduotis, jų kriterijus, siektinus ir pasiektus rezultatus. Susitikimo metu taip pat buvo daugiau kalbama apie vienkryptį studentų supažindinimą ir informavimą, tačiau per mažai apie aktyvų studentų įtraukimą ir dalyvavimą. Vilniaus kolegijos strategijoje pabrėžiamos į studentą orientuotos studijos, tačiau peržvelgus paskaitose taikomus studijų metodus, pasigendama daugiau į studentą orientuotų studijų metodų.

Studentų savarankiškam darbui skiriamas laikas yra pakankamas, atitinka Bendruosius studijų vykdymo reikalavimus, savarankiškam darbui skirti ne mažiau nei 30 proc. studijų apimties.

Programos studentams sudaroma galimybė studijuoti pagal individualų studijų tvarkaraštį. Viena vertus, galimybė studijuoti pagal individualų tvarkaraštį leidžia atsižvelgti į studentų individualius poreikius, tačiau kita vertus, sudaryta galimybė reikalauja didesnio dėmesio tokią formą pasirinkusių studentų studijų ir pasiektų rezultatų kokybei, kelia iššūkių dėstytojams, nes didina jų darbo krūvį.

Savianalizės rengėjai pripažįsta, kad studijų tęstinumas yra problemiška sritis. Poreikį tęsti gestų kalbos ir gestų kalbos vertimo studijas išsakė ir Programos absolventai, pasigendantys tokių galimybių antrojoje studijų pakopoje. Pasitelkiant partnerystės tinklus su universitetais būtina ieškoti galimybių absolventams tęsti pasirinktos krypties studijas įgyjant vis aukštesnį kvalifikacinį laipsnį ar papildomas specializacijas.

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Vidiniuose Kolegijos dokumentuose (Studijų tvarka, Studijų pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas) yra numatyta, kaip pritaikyti studijas individualiems studentų poreikiams. Studentai iš socialiai pažeidžiamų grupių ir studentai su specialiaisiais poreikiais Vilniaus kolegijoje konsultacijas studijų prieinamumo klausimais gauna Fakulteto studijų skyriuje. Studentui pranešus apie jo turimus specialiuosius poreikius, Fakulteto studijų skyrius apie tai informuoja dėstytojus ir pagal poreikį inicijuoja rekomendacijų parengimą. Pagal galimybes suteikiamos studijų pasiekimų vertinimui reikalingos priemonės ir užtikrinamas studijų pasiekimų vertinimo vietos pritaikymas. Studentams, turintiems negalią, dėl kurios jie negali

atsiskaityti nustatyta tvarka, sudaroma galimybė atsiskaityti alternatyviais būdais, paskaitose klausos negalią turintiems asmenims užtikrinamos gestų kalbos vertėjų paslaugos. Vertinant studentų, turinčių specialiųjų poreikių (regos, klausos, judėjimo ar kt. negalią), studijų pasiekimus, taikomos lanksčios pasiekimų vertinimo formos, prisiderinama prie šių asmenų galimybių (pvz., padidinant egzaminų užduočių šriftą, pailginant studijų pasiekimų vertinimui skirtą laiką ir kt.). Kaip teigia savianalizės suvestinės rengėjai, kiekvienais metais Programos studijas renkasi 1–2 studentai, kurie dėl savo negalios pasinaudoja įvardytomis individualizuotomis sąlygomis.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Kiekvienam studentui taikomos lanksčios vertinimo sąlygos ir būdai, suteikiantys visiems vienodas galimybes pademonstruoti, kokiu lygiu jis yra pasiekęs studijų rezultatus. Neaišku, kaip ir kas atlieka dalykų, vertinimo formų, grįžtamojo ryšio, akademinio sąžiningumo monitoringą „Moodle“ aplinkoje. Reikia stiprinti nuotolinio mokymosi ir mišraus nuotolinio mokymosi kokybės priežiūrą sukuriant institucinį kokybės priežiūros mechanizmą.

- *Vykdomos studentų studijavimo pažangos stebėsenos sistemingumo ir studentams teikiamo grįžtamojo ryšio, skatinančio pasiektų rezultatų įsivertinimą ir tolimesnį studijų pažangos planavimą, įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Nuolat ir sistemiškai vykdoma studentų studijavimo pažangos stebėsena, renkami ir analizuojami studentų pažangumo rodikliai, stengiamasi išsiaiškinti nepažangumo priežastis, numatyti jų šalinimo būdus. Pažangumo rodiklius kartą per metus analizuoja Studijų programos komitetas, Fakultete diskutuojama studijų kokybės gerinimo ir nepažangumo bei „nubyrėjimo“ dėl nepažangumo klausimais (Fakulteto administracijoje, akademinėje bendruomenėje). Savianalizės suvestinėje konstatuojama, jog pastarųjų metų studentų pažangumo rodikliai pablogėjo.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Daugiau dėmesio reikėtų skirti pažangumo problemų sprendimui, siekiamos pažangos procesui ir užtikrinimui, įtraukiant į šitą procesą ir studentus.

- *Studijų metu studentams teikiamo grįžtamojo ryšio, skatinančio pasiektų rezultatų įsivertinimą ir tolimesnį studijų pažangos planavimą, įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Vertinant studentų pasiektus rezultatus prioritetas teikiamas kaupiamajam vertinimui. Savianalizėje nurodoma, kad individualus grįžtamasis ryšys studentams teikiamas įvairiais būdais ir formomis (atsiliepimas raštu, vaizdo įrašu), sudaroma galimybė susisiekti ir komunikuoti naudojant įvairias elektronines priemones, uždaras socialinių tinklų grupes. Du kartus per metus atliekamos grįžtamojo ryšio studentų apklausos.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Instituciniu lygiu yra numatytos ir taikomos studentų pažangos stebėsenos priemonės, tačiau trūksta konkretesnių veiksmų, kad duomenys panaudojami tolimesniam studijų pažangos planavimui, studijų kokybės tobulinimui. Studentų apklausos rodo, kad studentams teikiamas grįžtamasis ryšys nėra pakankamas ir turi būti tobulinamas. Vizito metu vykusiose

diskusijose studentai nepateikė papildomų duomenų apie grįžtamojo ryšio studentams tobulinimo veiksmus.

- *Studijų kryptyje vykdomos absolventų užimtumo ir karjeros stebėsenos įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Institucijoje yra numatyta tvarka, kuri reglamentuoja absolventų užimtumo ir karjeros stebėseną (Kolegijos grįžtamojo ryšio studijų kokybei tobulinti tvarkos aprašas). Absolventų apklausos vykdomos ne anksčiau, kaip po 6 mėnesių baigus studijas pagal patvirtintas apklausos formas. Elektroniniu būdu pateikiama anketa, kurioje prašoma atsakyti į klausimus apie įsidarbinimą, dabartinę veiklą, vietą ir darbo pobūdį. Vertimo krypties programą kol kas baigė tik viena absolventų laida. Praėjus 6 mėn. po studijų absolventų įsidarbinimas siekia 80 proc., beveik visi absolventai dirba pagal specialybę.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Kolegijoje kryptingai planuojama ir periodiškai vykdoma absolventų užimtumo ir karjeros stebėsena. Absolventų apklausos rezultatai rodo, kad po studijų sėkmingai dirba 80 proc. absolventų, pusei absolventų pavyko įsidarbinti greičiau nei per 2 mėnesius po studijų baigimo, kita jų pusė įsidarbino studijuodami ir jų darbo pobūdis 100 proc. atitinka baigtas studijas. Savianalizės suvestinėje nepateikiama duomenų apie įgytas kompetencijas, jų atitikimą darbo rinkos poreikiams, tobulintinas Programos sritis. Remiantis absolventų apklausų duomenimis, taip pat vizito metu išsiaiškinta, kad absolventai pageidautų daugiau dėmesio vertimo dalykams.

- *Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Akademinį sąžiningumą Kolegijoje užtikrina Akademinės etikos kodeksas. Akademinės etikos priežiūrą vykdo Akademinės etikos komitetas. Kiekvienas studentas susipažįsta ir pasirašo „Studento sąžiningumo deklaraciją“, kurioje laisva ir sąmoninga valia įsipareigoja laikytis Akademinės etikos kodekso. Tolerancijos ir nediskriminavimo nuostatos įtvirtintos Studijų tvarkoje: studentai turi teisę laisvai reikšti savo mintis ir pažiūras; numatyta tvarka gauti socialinę ir materialinę paramą, atsiskaityti už darbus alternatyviais būdais, jeigu turi negalią.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Aukštojoje mokykloje reglamentuota akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo tvarka. Vykdant studijų programą siekiama laikytis akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo principų, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad studentai nepakankamai gerai žino šią tvarką ir sunkiai atpažįsta vykdomą politiką praktikoje, dėstytojo veikloje. Tolerancijos ir nediskriminavimo principų pažeidimo atvejų fiksuota nebuvo.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Apeliacijų teikimo ir svarstymo tvarka reglamentuojama institucinio lygmens dokumentu – Vilniaus kolegijos apeliacijų nuostatais. Studentas apeliaciją gali pateikti dėl dalyko tarpinio ir (arba) baigiamojo atsiskaitymo įvertinimo, dalyko tarpinio ir (arba) baigiamojo atsiskaitymo vertinimo procedūros, baigiamojo darbo vertinimo procedūros, studijų rezultatų įskaitymo, neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo. Nustatyta aiški apeliacijų pateikimo ir nagrinėjimo tvarka ir terminai.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Kolegijoje sukurta apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų tvarka. Tačiau nepakanka duomenų, kaip efektyviai ši sistema veikia. Savianalizės suvestinėje nurodoma, kad pastaraisiais metais apeliacijos atvejų nepasitaikė, todėl negalima nei patvirtinti, nei paneigti apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Kolegijoje numatytos sąlygos užtikrinančios galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais ugdymosi poreikiais. Į studijų programą kasmet priimami studentai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių (klausos negalią).
2. Kolegijoje kryptingai planuojama ir periodiškai vykdoma absolventų užimtumo ir karjeros stebėsena.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Ieškoti galimybių pasirinktos krypties studijų tęstinumui įgyjant vis aukštesnį kvalifikacinį laipsnį ar papildomas specializacijas;
2. Vidiniuose aukštosios mokyklos dokumentuose įtvirtintos akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo nuostatos, nustatyta apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų tvarka, tačiau trūksta informacijos ir diskusijų šiais klausimais su studentais bei kitais bendruomenės nariais jų aktyvesnio dalyvavimo įgyvendinant šią politiką;
3. Studijų organizavimo ir studijavimo procese per mažai dėmesio skiriama į studentą orientuotoms studijoms. Ši aukštosios mokyklos pasirinkta strateginė nuostata per menkai realizuojama tiek mokymosi planavimo, tiek studijavimo, tiek pasiektų rezultatų vertinimo procesuose.

3.5. DĖSTYTOJAI

Studijų krypties dėstytojai turi būti vertinami analizuojant šiuos rodiklius:

- *Krypties studijų programoje institucijoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Savianalizės suvestinėje nurodoma, kad Programą vykdo 21 dėstytojas. Studijų krypties dalykus dėsto 13 dėstytojų: 9 iš jų turi humanitarinių, 3 – socialinių, 1 – gamtos mokslų išsilavinimą; vienas docentas, turintis humanitarinių mokslų srities mokslo daktaro laipsnį, tai sudaro 11,3 proc. visų studijų krypties dalykus realizuojančių dėstytojų, 11

lektorių, turinčių ne mažiau kaip 3 metų praktinio darbo dėstomo dalyko srityje patirtį, tai sudaro 77,4 proc. visų studijų krypties dalykus realizuojančių dėstytojų ir 1 asistentas (11,3 proc.). Septyni Programos studijų krypties dalykus dėstantys dėstytojai yra LGK vartotojai, iš kurių penkiems LGK yra gimtoji.

Programoje dirba įvairaus amžiaus ir patirties dėstytojai. Dėstytojų dėstomų dalykų praktinės patirties vidurkis yra daugiau nei 12 m., tačiau daugiau nei keturis penktadalius studijų krypties dalykų dėsto daugiau nei 12 metų darbo patirtį turintys dėstytojai.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Užtikrinama dėstytojų sudėties įvairovė, į studijų vykdymą įtraukiant tiek tyrėjus, tiek ir praktikus, patyrusius ir savo dėstymo karjerą dar tik pradedančius dėstytojus. Net septyni Programos studijų krypties dalykus dėstantys dėstytojai yra LGK vartotojai, iš kurių penkiems LGK yra gimtoji.

Vykdant studijų programą užtikrinama, kad ne mažiau kaip 10 procentų neuniversitetinių studijų krypties dalykų apimties dėstytų mokslininkai. Iš 156 kr. skirtų studijų krypties dalykams, 24 kr. apimties studijų dalykus (keturi dalykai) dėsto humanitarinių mokslų daktaro laipsnį turinti dėstytoja, kas sudaro 15,4 proc. neuniversitetinių studijų krypties dalykų apimties. Kitų Programoje dirbančių dėstytojų turima kvalifikacija ir praktinio darbo patirtis taip pat pakankama – dauguma dėstytojų turi magistro kvalifikacinį laipsnį (Bendrieji studijų vykdymo reikalavimai) nurodoma sąlyga, kad kolegijose studentų praktiniams užsiėmimas (praktiniams darbams, pratyboms, studentų praktikai ir kt.) vadovautų asmuo, turintis ne žemesnį kaip bakalauro arba profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį). 77,4 proc. visų studijų krypties dalykus realizuojančių dėstytojų turi didesnę kaip 3 metų praktinio darbo dėstomo dalyko srityje patirtį (reikalavimas daugiau kaip 50 proc. dėstytojų).

Teigiama tai, kad vieną dalyką dėsto keli dėstytojai, o kiekvienos grupės darbą koordinuoja patyrę, įdirbį turintys lektoriai. Taip ne tik užtikrinami mokymosi stilius, dėstymo įvairovė, bet ir gali būti puikiu būdu valdyti dėstytojų kaitos dinamiką (t. y., karjerą baigiančių dėstytojų pakeičiamumą, jaunų dėstytojų ugdymą).

Visgi reikėtų atkreipti dėmesį, kad daugumos dėstytojų mokslinė veikla nurodytoje interesų srityje yra nepakankama. Mokslinių darbų sąrašuose dažnai nurodomos metodinės priemonės, mokymo programos ir rekomendacijos, kurios neturėtų būti priskirtos moksliniams darbas. Dažniausiai dalyvaujama nacionalinėse-praktinėse konferencijose ar seminaruose.

Papildomai pateiktame 3 priedo patikslintame variante nurodytas mažesnis krypties dalykus dėstančių dėstytojų skaičius (N=9), kai pirminiame variante buvo nurodyta 13 dėstytojų. Dėl šio fakto gali atsirasti netikslumų interpretuojant kitus svarbius rodiklius (akademinio judumo ir pan.).

- *Sąlygų krypties dalykų dėstytojų akademiniam judumui užtikrinti įvertinimas (netaikoma vertinant egzilio sąlygomis veikiančios aukštosios mokyklos studijas).*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Dėstytojų judumą koordinuoja Tarptautinių ryšių ir projektų tarnyba, atsakinga už „Erasmus+“ ir dvišalių tarpinstitucinių bendradarbiavimo sutarčių sudarymą, finansus, išvykų prioritetų numatymą. Visi Programos dėstytojai kasmet turi galimybę teikti paraiškas vykti į dėstymo vizitus ar stažuotes. Dėstytojams skiriami finansai ir sudaromos galimybės dalyvauti

tarptautinėse konferencijose bei seminaruose (visas dalyvavimo renginiuose išlaidas finansuoja Kolegija). Taip pat dėstytojams sudaromos sąlygos dalyvauti tarptautiniuose renginiuose, į kuriuos vykstama socialinių partnerių kvietimu arba vykdant socialinių partnerių įgyvendinamą projektą. Dėstytojų mobilumo poreikius Kolegija tenkinta 100 proc.

Savianalizės suvestinėje nurodoma, kad per pastaruosius 3 metus tarptautinėse veiklose (stažuotėse, tarptautiniuose renginiuose) dalyvavo 7 krypties dalykų dėstytojai, t. y. 54 proc. nuo visų krypties dalykų dėstytojų. Kaip akademinių mainų nauda nurodomos padidėjusios dėstytojų atskirų dėstomų dalykų didaktinės ir dalykinės kompetencijos.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Susitikimų aukštojoje mokykloje metu ekspertai buvo patikinti, kad dėstytojams sudaromos labai geros sąlygos akademiniam judumui. Tačiau tik pusė visų krypties dalykų dėstytojų per pastaruosius 3 metus dalyvavo kokioje nors tarptautinėje veikloje (stažuotėje, renginyje). Vienintelė akademinių mainų nauda krypties studijoms – dėstytojų didaktinių ir dalykinių kompetencijų tobulinimas.

Programa neturi nuolatinių tarptautinių partnerių, vizituojančių užsienio dėstytojų. Patys Programos dėstytojai irgi neišnaudoja galimybės vykti dėstyti arba tai daryti nuotoliniu būdu.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Kolegijoje sudaromos sąlygos sistemingam ir visapusiškam dėstytojų tobulinimuisi, kuris yra kryptingai planuojamas ir tai yra viena iš dėstytojo darbo krūvio sandaros dalių, kurias, planuojant metų įstaigos biudžetą, numatomos lėšos. Dėstytojai, koordinuojant Katedros vedėjui, planuoja, kokias mokslo, didaktines ir profesines kompetencijas tobulins, organizuojami vidiniai mokymai.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Institucijoje planuojamas ir organizuojamas dėstytojų kompetencijų tobulinimas, numatomi tam reikalingi finansiniai ištekliai. Nors savianalizės suvestinėje teigiama, kad gegužės ir birželio mėnesį dėstytojai, koordinuojant Katedros vedėjai, planuoja, kokias mokslo, didaktines ir profesines kompetencijas tobulins, tačiau vizito metu dauguma Programos dėstytojų ekspertams negalėjo nurodyti nei vienų mokymų, kuriuose per pastaruosius kelerius metus jie dalyvavo, tai neatsispindi ir savianalizės suvestinės tekste, todėl manytina, kad dėstytojai turėtų būti Katedros vedėjas skatinami aktyviau kelti savo dalykines ir didaktines kompetencijas.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Dėstytojų kolektyvas įvairus, į studijų vykdymą įtraukiami tyrėjai, patirtį turintys praktikai, dėstymo karjerą pradedantys dėstytojai ir dėstytojai turintys negalią;
2. Programos dėstytojai turi daug praktinės patirties ir kompetencijų pritaikyti studijas specialiųjų ugdymosi poreikių (klausos negalią) turintiems studentams.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Kokybiškam Programos įgyvendinimui reikėtų didesnio skaičiaus krypties dalykus dėstančių ir didesniu krūviu dirbančių dėstytojų;

2. Didesnį dėmesį skirti dėstytojų didaktinės (į studentą orientuotoms studijoms, studijų turinį, studijų pasiekimų vertinimą) ir mokslinės kompetencijos tobulinimui;
3. Megzti ir kurti partnerystės ryšius su užsienio partneriais, padėti dėstytojams įsitraukti į tarptautinius profesinius tinklus, tobulinti tarptautiškumo kompetencijas.

3.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Studijų krypties materialieji ištekliai turi būti vertinami analizuojant šiuos rodiklius:

- *Krypties studijų fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Pagal Vilniaus kolegijos pateiktą medžiagą pagrindiniai užsiėmimai vyksta gerai įrengtoje auditorijoje. Joje naudojama šiuolaikinė techninė ir programinė įranga (*Moodle, Teams,* vaizdo ir garso įrašų programa *Debut*, teksto analizei, vertimo tyrinėjimams, gestų kalbos užrašymams skirta programa *ELAN*). Auditorijose yra multimedijos įranga. Šiuo metu atnaujinama įrengta filmavimo studija.

Vykdant praktikas aktyviai bendradarbiaujama su socialiniais partneriais. Su jais yra sudarytos bendradarbiavimo sutartys. Studentai palaipsniui supažindinami su klausos negalią turinčių asmenų bendruomene, kultūra, vėliau su įstaigomis, kurios teikia lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas. Vizito metu apie aktyvų bendradarbiavimą, nuolatinį įsitraukimą į praktikų veiklas patvirtino ir partneriai. Praktiką reglamentuoja Kolegijos studijų tvarka.

Kolegijos bibliotekoje yra pakankamai informacinės medžiagos. Tai ir elektroninės knygos, tarptautiniai moksliniai žurnalai, literatūra anglų kalba.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Programoje planuojamoms studijoms įgyvendinti ir tinkamai aptarnauti studentus. esamos infrastruktūros šiuo metu pakanka. Studentai kartu su dėstytojais bei patys gali naudotis vaizdo laboratorijomis, gestų kalbos filmavimo studija, IT auditorijomis.

Auditorijos ir praktinis mokymas bei bendradarbiavimas su socialiniais partneriais Kolegijai leidžia vykdyti efektyvų į profesinę veiklą orientuotą studijų procesą.

- *Krypties studijų vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Siekiant optimaliai ir laiku aprūpinti Programą materialiaisiais ištekliais kasmet vykdoma įsigytų kompiuterių, skaitmeninių technologijų, laboratorinės įrangos priemonių, naujai išleistų metodinių priemonių apskaita ir inventorizacija, kurios rezultatai svarstomi, tvirtinami pristatant bendruomenei Fakulteto savianalizę. Materialiųjų išteklių įsigijimą planuoja Katedra.

Atsižvelgus į Katedros poreikius, Vertimo krypties studijų programos komiteto (toliau – Komitetas) rekomendacijas, kasmet vykdomas bibliotekos fondų papildymas, plečiamos internete prieigos. Fakulteto ūkio tarnyba kasmet kartu su Katedra vykdo Programai skirtų patalpų peržiūrą, pagal poreikį atnaujina ir (ar) įrengia naujas darbo

vietas, kad kabinetų, laboratorijų skaičius, darbo vietų jose skaičius, atitiktų higienos reikalavimams.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Materialiųjų išteklių planavimas yra tinkamas ir visapusiškas, tačiau literatūros atnaujinimo procese dėstytojai pilnai nėra įveiklinti, kadangi dalykų aprašuose nesimato naujai įsigytos literatūros, apie pusė nurodytų šaltinių yra senesni nei 7–10 metų.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Naujai įrengtos vaizdo laboratorijos, gestų kalbos filmavimo studija, kuriomis studentai gali naudotis tiek kartu su dėstytojais, tiek vieni.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nuolat atnaujinti ir į dalykų literatūros sąrašus įtraukti privalomus ir papildomus šaltinius.

3.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Studijų kokybės valdymas ir viešinimas turi būti vertinamas analizuojant šiuos rodiklius:

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Už Programos vykdymą ir studijų kokybės užtikrinimą yra atsakingas Vertimo studijų krypties programos komitetas, kurį sudaro penki nariai (dėstytojų, studentų, socialinių partnerių atstovai). Komitetas vadovaujasi Kolegijoje patvirtintais vidiniais teisės aktais. Posėdžiai organizuojami 2 kartus per metus, tačiau susitikimo metu buvo paaiškinta, kad katedroje vyksta daug neformalių pasitarimų, su studentais ir socialiniais partneriais santykiai yra labai geri, todėl visos problemos sprendžiamos iš karto, į pasiūlymus įsiklausoma ir reaguojama daug greičiau, nelaukiant numatyto posėdžio. Komitetui paramą teikia Programą kuruojanti Katedra (planuoja ir vykdo visų programos dalyvių apklausas ir rezultatus aptaria su Komitetu).

Grįžtamojo ryšio apklausas Katedra organizuoja pagal Kolegijos grįžtamojo ryšio studijų kokybei tobulinti tvarkos aprašą, inicijuoja apklausų aptarimus, pokyčių įgyvendinimą. Numatyta tvarka, kaip turėtų būti panaudojami apklausų rezultatai studijų kokybei tobulinti: Komitetas analizuoja gauto grįžtamojo ryšio rezultatus ir teikia Katedrai siūlymus dėl studijų krypties arba studijų programos pokyčių, dėl dėstytojų kompetencijų tobulinimo ir materialiųjų išteklių poreikio, studentų priėmimo planavimo, dėstytojams – dėl dėstomų dalykų turinio, taikomų studijų ir vertinimo metodų. Katedra įpareigoja dėstytojus koreguoti studijų dalykų rezultatus, turinį, rekomenduojamus literatūros šaltinius, numatyti mokymo ir vertinimo metodus numatytais terminais, tokiu būdu užtikrindama mokymo turinio atnaujinimą. Studentams grįžtamojo ryšio ataskaitos yra skelbiamos Kolegijos tinklalapyje, apskrito stalo diskusijų metu. Pagal poreikį Katedra organizuoja apskritojo stalo diskusijas, kuriose dalyvauja studentai, dėstytojai ir administracijos darbuotojai.

Dėstytojai yra atsakingi už Programos ir studijų dalykų rezultatų, turinio, mokymosi ir studijų metodų dermę. Jie teikia kasmetines veiklos ataskaitas, kuriose informuoja apie atliktus pokyčius.

Katedra teikia pagrįstus siūlymus Fakulteto administracijai dėl dėstytojų kompetencijos tobulinimo ir materialiųjų išteklių atnaujino bei tam reikalingų lėšų. Fakulteto administracija, įvertinusi Katedros siūlymus, numato, planuoja lėšas, kurios atsispindi sąmatose.

Fakultete studijų programų valdymo ir tobulinimo veiklą koordinuoja prodekanas, kuriam pavaldūs du skyriai: Studijų ir Praktikų organizavimo. Studijų skyrius administruoja studijų procesą – formuoja akademines grupes, renka, vertina studijų pažangumo rodiklius. Praktikų organizavimo skyrius administruoja studentų praktinį mokymą, konsultuoja studentus, suranda studijų rezultatams pasiekti tinkamas praktinio mokymo vietas. Šis skyrius taip pat atsakingas už bendradarbiavimą su socialiniais partneriais.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Kolegijoje instituciniu lygiu veikia vidinės kokybės užtikrinimo sistema. Numatytos kokybės užtikrinimo sistemoje dalyvaujančių subjektų (dėstytojų, Komiteto, Katedros, Fakulteto) atsakomybės ir funkcijos.

Už Programos vykdymą ir studijų kokybės užtikrinimą tiesiogiai yra atsakingas Komitetas, paramą jam teikia Socialinės gerovės katedra, kuruojanti programą, Fakulteto administracija. Kadangi Katedros vedėjas yra ir Komiteto vadovas, Komiteto ir Katedros funkcijos ir atsakomybės iš dalies yra dubliuojamos ir numatytas procesas, kurio metu Komitetas gali teikti pasiūlymus Katedrai, nėra sistemiškas.

Studijų kokybei užtikrinti Kolegija taiko įvairias studentų, absolventų ir darbdavių apklausas, kurias atlieka periodiškai: du kartus per metus studentų, kartą per metus dėstytojų.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Savianalizės suvestinės rengėjai nurodo, kad socialiniai dalininkai savo pasiūlymus ir pastabas gali pateikti individualiai Katedros vedėjui, prodekanui, dekanui ir studentų atstovybei. Apibendrinti apklausų rezultatai skelbiami Kolegijos tinklalapyje, Fakulteto tarybos ir Katedros posėdžiuose. Katedra vykdydama kasmetines apklausas ir jų refleksiją, organizuodama praktikas ir baigiamųjų darbų rengimo ir gynimo procesą aktyviai bendradarbiauja tiek su darbdaviais, tiek su absolventais.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Periodiškai vykdomos darbdavių ir absolventų apklausos, jų rezultatai skelbiami Kolegijos tinklalapyje[1]. Didžioji dauguma darbdavių teigiamai vertina studijų metu suformuotus praktinius įgūdžius ir profesines žinias, tiesiogiai susijusius su studijuojama studijų programa.

- *Informacijos apie studijas, jų vertinimo ir tobulinimo procesus ir rezultatus rinkimo, panaudojimo ir viešinimo įvertinimas*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

[1] https://pdf.viko.lt/studijos/apklausu-rezultatai/studentu-pasirengimo-profesinei-veiklai-apklausa/

Kolegijos tinklalapyje yra viešinama informacija apie vertimo studijų kryptyje įgyvendinamą Programą. Įvardinti Programos studijų rezultatai, studijų dalykai ir jų išdėstymas semestrais, įgyjamas išsilavinimas. Pateikiama informacija apie konkursinio balo formavimą ir stojančiųjų patogumui – šio balo skaičiuoklė. Kiekvienais metais yra parengiamas ir išleidžiamas leidinys, kuris platinamas gimnazijose, moksleiviams skirtuose karjeros renginiuose bei jiems lankantis Kolegijoje. Kolegijos atstovai dalyvauja nacionaliniuose (kasmetinėje parodoje „Studijos“, renginyje „Studfestas“, Aukštųjų mokyklų mugėje) ir tarptautiniuose (studijų parodos Lenkijoje, Latvijoje, Sakartvele, JK, Kinijoje) renginiuose, kuriuose viešinamos studijos Kolegijoje. Socialiniuose tinkluose skelbiama socialinių dalininkų nuomonė apie Programą, karjeros galimybes ir individualios sėkmės istorijos.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Savianalizės rengėjai nurodo, kad informacija apie studijų dalykus ir jų išdėstymą semestrais yra skelbiama Kolegijos internetiniame puslapyje, tačiau ten pavyko rasti tik dalykų sąrašą[2]. Pasigendama viešai prieinamų studijų dalykų aprašų ar bent jų anotacijų su trumpu aprašu, nurodytomis savarankiško darbo ir atsiskaitymo formomis. Apklausų rezultatai viešai skelbiami Kolegijos internetiniame puslapyje[3].

Programos viešinimo veiksmingumas dėl mažo stojančiųjų susidomėjimo kelia abejonių. Savianalizės rengėjų viltys, kad situacija pagerės Kolegijai persikėlus į Vilniaus centrą, taip pat per pandemiją įvairiose medijose padidėjus gestų kalbos vertėjų matomumui, nepasiteisino. Nors Fakultetas lietuvių gestų kalbos ir jos vertimo studijas vykdo jau daug metų, neaišku, kodėl nepriimami rinkodariniai ar kiti. sprendimai, užtikrinantys didesnį į Programą priimamų studentų skaičių.

- *Krypties studentų nuomonės (surinktos Centro arba aukštosios mokyklos pasirinktais būdais ir priemonėmis) apie studijų kokybę aukštojoje mokykloje įvertinimas.*

(1) Esamos situacijos apibūdinimas

Studentų apklausų rezultatai rodo, kad studentai teigiamai vertina dalykų dėstymo pradžioje nurodytas vertinimo formas ir kriterijus. Jų buvo laikomasi vertinant atsiskaitymus, turinys buvo pateiktas aiškiai. Tačiau studentai pasigedo skatinimo formuluoti probleminius klausimus, racionalaus paskaitų laiko panaudojimą, atsiskaitymo rezultatų aptarimą. Studentai teigiamai vertina praktikos organizavimą ir eigą.

(2) Ekspertų vertinimas, rodiklio analizė

Kolegijos atstovai pripažįsta, kad studentų dalyvavimo kokybės apklausose „aktyvumas pakankamai menkas ir tai neleidžia daryti tinkamų išvadų[4]“, todėl yra numatyta organizuoti individualius susitikimus su dėstytojais dėl grįžtamojo ryšio teikimo studentams formų ir būdų, apklausos rezultatus aptarti su studentais apvaliojo stalo diskusijoje.

Baigiamojo kurso studentai kaip Programos stiprybę išskiria į praktiką orientuotas studijas, nuoširdų dėstytojų darbą, konsultacijas. Tačiau daugiau nei pusė baigiamojo kurso studentų pažymėjo, kad pageidauja, jog dar daugiau dėmesio būtų skiriama gestų kalbos ir vertimo dalykams.

---

[2] https://pdf.viko.lt/studijos/studiju-programos/lietuviu-gestu-kalbos-vertimas/

[3] https://pdf.viko.lt/studijos/apklausu-rezultatai/

[4] https://pdf.viko.lt/studijos/apklausu-rezultatai/dalyko-modulio-destymo-kokybes-apklausa/

Apibendrinant galima teigti, kad studentų nuomonė apie Programą yra labai gera.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Kolegijoje veikia vidinės kokybės užtikrinimo sistema. Numatytos kokybės užtikrinimo sistemoje dalyvaujančių subjektų atsakomybės ir funkcijos;
2. Studijų kokybei užtikrinti Kolegija taiko įvairias studentų, absolventų ir darbdavių apklausas, kurias atlieka periodiškai: du kartus per metus studentų, kartą metuose dėstytojų.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Studijų programos komiteto ir Katedros funkcijos ir atsakomybės iš dalies yra dubliuojamos, o numatytas procesas, kurio metu Programos komitetas gali teikti pasiūlymus Katedrai, nėra sistemiškas;
2. Planuojant studijų programos tobulinimą reikėtų labiau įtraukti studentus, atsižvelgti į jų teikiamus siūlymus, teikti studentams grįžtamąjį ryšį apie pokyčius tobulinant ir įgyvendinant Programą;
3. Daugiau dėmesio skirti Programos viešinimui, ieškoti naujų rinkodarinių ar kitų sprendimų užtikrinančių didesnį į Programą priimamų studentų skaičių.

IV. IŠSKIRTINĖS KOKYBĖS PAVYZDŽIAI

„Išskirtinės kokybės“ reiškia turintis savybes, kurios yra labai geros ir pasiekiamos ne visiems. Šioje skiltyje pateikiami ypatingi gerosios praktikos pavyzdžiai Lietuvos ir Europos mastu.

V. REKOMENDACIJOS

Vertinimo sritis	Rekomendacijos vertinimo sričiai (studijų pakopai)
Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	• Išgryninti ir tikslingiau parinkti mokymo ir vertinimo metodus. Studijų pasiekimams vertinti turėtų būti taikomi įvairūs vertinimo metodai (pvz. egzaminas, projektai, atlikimo ir darbų pavyzdžių demonstravimas, žinių ir įgūdžių testavimas, praktinių įgūdžių pristatymas, demonstravimas praktinio mokymo darbo vietoje ar darbo laboratorijoje, stažuočių ataskaitos ar dienoraščiai, tiriamasis projektas, rašiniai, ataskaitos, atvejo analizė, pasiekimų aplankas ir pan.). • Parengti informatyvesnį mokymosi planą. • Rekomenduotina Programos turinį optimizuoti mažinant dalykų skaičių, praktikomis vadinti tik realiai savarankišką profesinę praktiką atitinkančius dalykus.
Sąsajos tarp mokslo (meno) ir tyrimų	• Į dėstytojų darbo planavimą įtraukti kiekybiškai ir kokybiškai pamatuojamus mokslo veiklos rezultatus. • Atnaujinti privalomos literatūros sąrašus dalykų aprašuose taip užtikrinant naujausiais mokslo pasiekimais grįstas studijas.
Studentų priėmimas ir parama	• Į Programos viešinimą aktyviau įtraukti absolventus ir socialinius partnerius. • Daugiau informacijos apie Programą skelbti Kolegijos tinklalapyje, dėstytojams ekspertams viešinti Programą ne tik kurčiųjų bendruomenei, bet ir plačiajai visuomenei skirtuose leidiniuose, portaluose ir kitose medijose.
Dėstymas ir mokymas, studentų veikla ir absolventų įdarbinimas	• Skatinti tarptautiškumą (dėstytojų ir studentų mainai, kviestinių užsienio lektorių paskaitos, įsitraukimas į tarptautinius projektus ir kt.).
Dėstytojai	• Plėsti vertimo krypties dėstytojų komandą, sudaryti galimybes jiems kelti profesinę ir didaktinę kvalifikaciją.
Studijų materialieji ištekliai	• Nuolat atnaujinti materialiuosius išteklius.
Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	• Išgryninti Studijų programų komiteto ir Katedros atsakomybes užtikrinant Programos valdymą ir kokybę. • Užtikrinti aktyvesnį studentų ir absolventų dalyvavimą apklausose, socialinius partnerius labiau įtraukti į baigiamųjų projektų rengimą.

VI. SANTRAUKA

Vilniaus Kolegijoje vykdoma vertimo krypties studijų Lietuvių gestų kalbos vertimo programa vertinama teigiamai. Esminių trūkumų nenustatyta. Susipažinusi su Kolegijos pateikta savianalizės medžiaga ir įvertinusi susitikimo su Vilniaus kolegijos administracija, studijų programos komitetu, savianalizės rengimo grupe, dėstytojais, studentų, absolventų ir darbdavių atstovais nuomonę, ekspertų grupė teikia tokius pagrindinius kiekvienos vertinamos srities teigiamus ir neigiamus aspektus:

Studijų tikslai, rezultatai ir turinys

Programos turinys yra išskirtinis, unikalus ir atliepiantis ne tik Vilniaus regiono, bet ir visos Lietuvos poreikius. Studijų rezultatai yra pasiekiami, logiškai suformuluoti, Programos turinys tinkamas. Tačiau tikslo formuluotėje pasigendama aiškumo ir profesinių galimybių atskleidimo. Programos sandarą galima pagerinti mažinant studijuojamų dalykų skaičių, išgryninant praktikos ir bendrojo lavinimo dalykų turinį, taip pat reikėtų laikytis aiškesnio balanso tarp lietuvių gestų kalbos mokymo ir vertimo iš ir į šią kalbą.

Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos

Programos dėstytojai yra parengę nemažai taikomųjų mokslinių darbų, tačiau per vertinamąjį laikotarpį jų galėtų būti ir daugiau. Taip pat trūksta jų įsitraukimo į mokslinę projektinę veiklą, aktyvesnio dalyvavimo mokslo renginiuose. Į mokslinę ir (ar) projektinę veiklą studentai taip pat turėtų būti įtraukti.

Studentų priėmimas ir parama

Studentų atrankos ir priėmimo kriterijai skelbiami viešai, priėmimas vyksta skaidriai. Studentai turi galimybes pasinaudoti visokeriopa parama, apie kurią skelbiama Kolegijos tinklalapyje. Ne visi įstojusieji yra tinkamai motyvuoti, todėl stebimas nubyrėjimas. Stojimo skaičiai galėtų būti aukštesni, nes lietuvių gestų kalbos vertėjų poreikis auga.

Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas

Sudarytos galimybės studijuoti ir dirbantiems studentams. Programos absolventų įsidarbinamumas labai aukštas. Daugiau dėmesio reikėtų skirti į studentą orientuotas studijas.

Dėstytojai

Dėstytojai yra savo srities ekspertai, atsidavę savo darbui, mylimi ir gerai vertinami studentų, absolventų ir socialinių partnerių, tačiau turėtų intensyviau plėsti savo didaktines kompetencijas, moksliniais tyrimais labiau grįsti dėstomų dalykų turinį, aktyviau pasinaudoji jiems sudarytomis akademinio judumo sąlygomis.

Studijų materialieji ištekliai

Vertimo krypčiai vykdyti yra tinkamos sąlygos, materialieji ištekliai planuojami nuolat ir tinkamai, tačiau reikėtų užtikrinti ir jų panaudojimą studijų procese.

Studijų kokybės valdymas ir viešinimas

Vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema yra veiksminga, reguliariai gaunamas grįžtamasis ryšys apie studijų kokybę. Studijų programos komitetas turėtų būti savarankiškesnis ir labiau

orientuotas į Programos tikslo įgyvendinimą ir rezultatų pasiekimą. Studentus skatinti aktyviau įsitraukti į Programos tobulinimą. Kolegijos internetinėje svetainėje pateikti daugiau išsamesnės informacijos apie studijų dalykus, jų aprašus ar anotacijas. Ieškoti sprendimų pagerinti studijų programos viešinimą ir pritraukti daugiau stojančiųjų.

Ekspertų grupės vadovė:

Doc. dr. Jurgita Mikelionienė